

BARNEN OCH VI

SVENSKA KVINNOFÖRBUNDET

1986

Enligt statsrådets principbeslut från år 1984 skall alla barn under tre år senast 1990 ha en dagvårdsplats, antingen i daghem, familjedagvård eller i det egna hemmet med hjälp av hemvårdsstöd.

Full valfrihet för föräldrar att välja den dagvårdsform som passar familjen och barnen bäst bör garanteras alla familjer. Ett verkligt val existerar inte så länge det råder brist på kommunala dagvårdsplatser och hemvårdsstödet är så lågt som det nu är (hösten 1986 var hemvårdsstödet 1091 mk/månad plus 218 mk per syskon. Den maximala tilläggsdelen, som är bunden till inkomsterna var 872 mk/månad).

DAGVÅRD - KVALITETSVÅRD

Jämsides med den kvantitativa utbyggnaden av dagvården måste den kvalitativa aspekten uppmärksammas.

Föräldrar till barn under skolåldern bör ges möjlighet till kortare arbetstid.

På sikt borde daghemsgruppernas storlek minskas. Den lagändring som möjliggör att gruppernas storlek kan utökas i specialfall är misslyckad.

Det är viktigt att frågor om kontinuitet i dagvården uppmärksammas. Barn mår inte bra av att bollas mellan olika vårdare. Barn måste få knyta varaktiga kontakter till vuxna utan risk för att kontakterna plötsligt avbryts. Principen bör därför vara att ett barn har samma vårdare och tillhör samma grupp så länge som möjligt.

Familjedagvården är ett viktigt alternativ till daghemsvården. Den person som vårdar barnen i sitt hem skall få en skälig ersättning för sitt arbete i form av månadslön. Familjedagvårdarens ansvar är synnerligen stort. Skolningstillfällen, riktade speciellt till familjedagvårdarna bör ordnas.

Också en dagamma kan bli sjuk - därför bör ett system med vikarierande dagammor utvecklas.

Trefamiljssystemet, d.v.s. systemet med att tre familjer tillsammans anställer en dagvårdare som sköter barnen i familjernas hem, borde i högre grad uppmärksammas.

VI VILL HA FLEXIBLA LÖSNINGAR

Daghemmen får inte bli skrytbyggen. Enklare och flexibla lösningar av den kommunala dagvården bör eftersträvas, t.ex. kan daghemmen inhysas i ett gammalt egnahemshus eller i en radhuslänga.

Det är viktigt att dagvården byggs ut i anslutning till bostadsområden eller arbetsplatser. Kontakten till det övriga samhället är viktig. T.ex. åldringarnas matservice kan ordnas i anslutning till daghemmen och utnyttjas också för att knyta kontakter mellan pensionärerna och barnen.

Experiment med integrerade grupper (åldergrupper, syskongrupper, barn med specialproblem) bör stödas. Detta kräver resurser för personal med specialutbildning.

DAGVÅRDSFRÅGAN KRÄVER FLERA LÖSNINGSMODELLER

Behovet av och bristen på kommunal dagvård varierar i olika regioner. Dagvårdsfrågan kan inte lösas utgående från en enda modell. Det som är en bra lösning i en del av landet behöver inte vara det i en annan. Vi bör eftersträva flexibla lösningar som är anpassade till den egna regionens behov.

I dag råder det en enorm brist på kompetent daghemspersonal i södra Finland. En temporär utbildning av svenska barnträdgårdslärare i södra Finland bör förverkligas. Vid sidan om detta bör även andra åtgärder vidtas för att trygga rekryteringen av barnträdgårdslärare till södra Finland - bl.a. möjlighet till tjänstebostäder och en effektiviserad yrkesvägledning i skolorna.

VI VILL SATSA PÅ BARNTRÄDGÅRDSLÄRARKÅREN

Det är viktigt att man i utbildningen av personal för dagvården fäster tillräcklig uppmärksamhet vid kontinuitet som ett kvalitativt mål och vid flexibilitet i de praktiska lösningarna.

Barnträdgårdslärarkåren är starkt kvinnodominerad. Kvinnodominerade branscher är låglönebranscher - så även i detta fall. Barnträdgårdslärarkårens status och lön bör höjas.

DAGVÅRD PÅ MODERSMÅLET

Alla barn bör ha möjlighet till dagvård på sitt modersmål. I dag råder det i vissa kommuner en skriande brist på svenska dagvårdsplatser. Den svenska dagvården bör kraftigt byggas ut. Svensk dagvård skall vara lättillgänglig för alla som önskar sådana. I dag önskar många tvåspråkiga familjer svensk dagvård för sina barn. Det är synnerligen viktigt att de svenska daghemmen också kan ta emot dessa barn - och därmed ge dem en möjlighet till fullständig tvåspråkighet. Erfarenheterna har nämligen visat att finsk dagvård för ett barn från en tvåspråkig familj leder till att barnet börjar i finsk skola.

VI ARBETAR FÖR EN FÖRÄNDRING AV DAGVÅRDSLAGSTIFTNINGEN

I tvåspråkiga kommuner med svensk minoritet saknas ofta särskilda tjänstemän för den svenska dagvården. För en eller ett par förtroendevalda är det svårt att få majoriteten, vars problem är annorlunda, att aktivt stöda de specialarrangemang som den svenska dagvården kräver. Erfarenheterna från skolförvaltningen visar att man genom särskilda svenska avdelningar vid skollämnarna kan sköta de svenska särintressena.

Vi arbetar för en ändring av dagvårdslagstiftningen så att tvåspråkiga kommuner åläggs ordna dagvårdsförvaltningen på språklig grund, med modell från skollagstiftningen.

Den kommunala förvaltningen av dagvården sköts av socialnämnden. Enligt gällande lagstiftning kan socialnämnden uppdelas på språklig grund på sektioner för behandling av de frågor som sammanhänger med de båda språkgruppernas barndagvård. I kommuner där det är möjligt med en svensk sektion för dagvårdsförvaltningen bör vi arbeta för en sådan. Detta förutsätter dock en tillräckligt stark representation i socialnämnden.

SVENSKA KVINNOFÖRBUNDET ARBETAR FÖR:

- dagvård på modersmålet
- en utbyggnad av den svenska dagvården
- en kraftig förhöjning av hemvårdsstödet som också bör bli pensionsberättigat
- en temporär utbildning av barnträdgårdslärare i södra Finland
- kortare arbetstid för småbarnsföräldrar
- mindre dagvårdsgrupper
- ökad utbildning av specialbarnträdgårdslärare
- eftermiddagshem för barn upp till 11-12 års ålder